

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

Türkiye'de diş hekimliği alanında son yıllarda hızlı ve plansız bir büyüme yaşanmış, eğitim kontenjanlarının kontrolsüz artırılması, klinik faaliyetlerindeki denetim eksiklikleri ve uzmanlık sistemindeki sorunlar hem mesleğin niteliğini hem de halk sağlığını olumsuz etkilemeye başlamıştır. Diş hekimleri tarafından tarafıma iletilenler arasında aşağıda yer verilen sorunlar özellikle vurgulanmaktadır:

- Yılda iki kez Ekim ve Nisan aylarında yapılan Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı'nın (DUS) ani bir kararla yılda bire düşürülmesi, herhangi bir geçiş süreci veya ön bilgilendirme yapılmadan alınan bu kararın binlerce genç hekimin çalışma ve kariyer planlarını olumsuz etkilemesi ve mesleki gelişimi, fırsat eşitliğini zedeleyecek bu karardan geri dönülmesi gerektiği,
- 2003–2024 arasında diş hekimliği fakülte ve kontenjan sayısının plansız şekilde artırılması; mezun sayısındaki artışın işsizlik riskini büyütmesi, gelecek kaygılarını artırması ve özel sektörde ücretlerin asgari ücret seviyesine kadar düşmesine neden olması,
- Diş hekimi olmayan kişilerce açılan kliniklerin artması, hekimlere etik dışı uygulamaların dayatılması ve bunun halk sağlığı için ciddi risk oluşturması,
- DUS sınavı yürürlükte olmasına rağmen bazı üniversitelerde yalnızca ALES ve yabancı dil puanı ile yüksek ücretli doktora programlarına öğrenci kabul edilerek fiilen “uzmanlık alternatifi” yaratılması,

- Kamu kadrolarında dış hekim istihdamının yetersiz kalması nedeniyle hekimlerin tek seçenek olarak DUS'a yönelmesi,
- Temel bilim derslerinden (anatomi, patoloji, farmakoloji, mikrobiyoloji vb.) çok az sayıda soru sorulması nedeniyle sınavın bilimsel niteliğinin tartışmalı hâle gelmesi.

Bu sorunlar; eğitim niteliğinin düşmesi, işsizlik, kamuda yetersiz istihdam, uzmanlık sisteminde eşitsizlikler ve halk sağlığı açısından riskler doğurmaktadır. Bu nedenle ilgili konular kamu yararı bakımından acil düzenleme gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

1. DUS sınavının yıllardır yılda iki kez yapılırken hiçbir ön bilgilendirme yapılmadan yılda bire düşürülmesinin gerekçesi nedir? Bakanlığınızca yapılan açıklamada "adayların yerleştirilmesi döneminin diğer sınav tarihinin uygulandığı anlara denk gelmesi önemli sorunlara sebep olmaktadır" cümlesindeki önemli sorunlar nelerdir?
2. DUS gibi YDUS'un da (Tıpta Yan Dal Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı) yılda bir kez yapılması kararı alınmıştır. Bu kararlar alınırken paydaş görüşleri (TDB, TTB, akademisyenler, ilgili meslek örgütleri, uzmanlık dernekleri) alınmış mıdır?
3. Kararın aniden uygulanmasının mağduriyetler oluşturabileceği değerlendirilmiş midir? Değişen sınav takvimiyle birlikte bu mağduriyetlerin etkileyeceği binlerce adaya dair bir çalışma yapılmış mıdır?
4. DUS'ta temel bilimlere ilişkin soru sayısının 4-6 gibi çok düşük düzeyde kalmasının bilimsel ölçme-değerlendirme açısından uygun olmadığına dair eleştirilere cevabınız nedir? Soru sayılarının artırılması veya soru dağılımının adil hâle getirilmesi yönünde bir çalışma var mıdır?
5. Dış hekimliği fakültelerindeki hızlı kontenjan artışının uzun vadeli planlaması yapılmış mıdır? Mezun sayısı ile istihdam kapasitesi arasında oluşan dengesizliğin giderilmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Dış hekimliği fakültelerindeki kontenjanların düşürülmesine dair bir çalışmanız olacak mıdır? Yeni fakültelerin açılmasının durdurulması yönünde bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
6. Son 20 yılda açılan dış hekimliği fakültelerinin eğitim kalitesi, fiziki yeterlilikleri, öğretim üyesi sayıları ve akreditasyon durumları Bakanlığınızca denetlenmekte midir? Eksik bulunan fakülteler için bir kapatma ya da kontenjan azaltma planınız var mıdır?

7. Diş hekimi olmayan kişiler tarafından açıldığı tespit edilen illegal kliniklere yönelik yapılan denetim ve kapatma işlemlerine ilişkin son 5 yılın verileri nedir? Bu tür yerler için cezai yaptırımların artırılmasına yönelik bir yasal düzenleme çalışması yapılmakta mıdır?
8. Diş hekimlerinin artan güvencesiz ve etik dışı uygulamaları yapmaya zorlandıkları çalışma koşullarının iyileştirilmesine dair Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
9. Yalnızca ALES ve YDS puanı ile öğrenci kabul eden yüksek ücretli doktora programlarının fiilen uzmanlık alternatifi hâline gelmesinin önlenmesi için bir düzenleme yapılacak mıdır? Uzmanlık alanlarının belirlenmesinde tek geçerli sistemin DUS olması yönünde yasal bir çalışma planlanmakta mıdır?
10. Devlet hastaneleri ve Ağız ve Diş Sağlığı Merkezlerinde diş hekimi istihdamının artırılması konusunda Bakanlığınızın 2025–2030 planı nedir? Özellikle ilçe ve taşra bölgelerinde yeni merkezler açılması planlanmakta mıdır?